

Bruxelles, 13 ianuarie 2021  
(OR. en)

5223/21  
ADD 1

LIMITE

JAI 22  
MIGR 10  
COASI 3

## NOTĂ

|             |                                                                                     |
|-------------|-------------------------------------------------------------------------------------|
| Sursă:      | Comisia                                                                             |
| Destinatar: | Delegațiile                                                                         |
| Subiect:    | Declarație comună privind cooperarea dintre Afganistan și UE în materie de migrație |

### Declarație comună privind cooperarea dintre Afganistan și UE în materie de migrație

#### Introducere

Uniunea Europeană (UE) și Republica Islamică Afganistan se confruntă în continuare cu provocări semnificative legate de refugiați și de migrație, care sunt provocări pe termen mai lung. Abordarea acestor provocări necesită solidaritate, determinare și eforturi colective. Declarația comună privind cooperarea dintre Afganistan și UE în materie de migrație („Declarația comună”) reflectă angajamentul asumat atât de UE, cât și de Guvernul Afganistanului de a-și consolida cooperarea pentru a gestiona migrația având ca origine sau destinație Afganistanul, inclusiv prevenind migrația neregulamentară și asigurând returnarea migranților în situație neregulamentară. Printre migranții în situație neregulamentară se numără afganii cărora, după aplicarea tuturor instrumentelor juridice și a procedurilor juridice naționale și internaționale relevante, nu li se poate acorda protecție internațională. Această cooperare face parte din parteneriatul global dintre Guvernul Afganistanului și UE, bazat pe coordonarea eforturilor.

Guvernul Afganistanului și UE se angajează să își continue dialogul cuprinzător privind migrația <sup>1</sup>. Declarația comună nu are rolul de a crea drepturi sau obligații legale în temeiul dreptului internațional sau național. Aceasta pregătește calea pentru un dialog structural și pentru cooperare în domeniul migrației, pe baza unui angajament de a identifica modalități eficiente pentru a răspunde nevoilor ambelor părți. Declarația comună vine în sprijinul relațiilor bilaterale ale statelor membre ale UE cu Afganistanul și nu poate fi interpretată ca înlocuind acordurile bilaterale existente între statele membre ale UE și Afganistan sau ca împiedicând încheierea unor acorduri sau înțelegeri bilaterale viitoare între statele membre ale UE și Afganistan.

Declarația comună identifică o serie de măsuri care urmează să fie întreprinse de UE și Guvernul Afganistanului cu obiectivul de a institui un proces rapid, eficace și gestionabil pentru o returnare în bune condiții, demnă și organizată a resortisanților afgani care nu îndeplinesc condițiile în vigoare pentru intrarea, prezența sau șederea pe teritoriul UE și pentru a le facilita acestora reintegrarea durabilă în Afganistan, într-un spirit de cooperare.

În cadrul cooperării lor efectuate în temeiul prezentei declarații, UE și Afganistan își mențin angajamentul privind respectarea tuturor obligațiilor internaționale asumate de fiecare dintre părți, în special:

- respectarea dispozițiilor Convenției de la Geneva din 1951 privind statutul refugiaților și ale Protocolului de la New York din 1967 la aceasta;

---

<sup>1</sup> De exemplu, prin „Acordul de cooperare UE-Afganistan privind parteneriatul și dezvoltarea”, semnat de UE și Afganistan în februarie 2017, în temeiul căruia a fost instituit un Grup de lucru special pentru drepturile omului, buna guvernare și migrația.

- protecția drepturilor și libertăților garantate prin Pactul internațional cu privire la drepturile civile și politice, prin Carta drepturilor fundamentale a Uniunii Europene și prin Declarația universală a drepturilor omului;
- respectarea siguranței, a demnității și a drepturilor fundamentale ale migranților în situație nereglementară care fac obiectul unei proceduri de returnare și readmisie.

### **Partea I: domeniul de aplicare al cooperării**

1. UE și Guvernul Afganistanului intenționează să coopereze îndeaproape pentru a organiza returnarea demnă, în siguranță și ordonată în Afganistan a resortisanților afgani care nu îndeplinesc condițiile de ședere în UE.
2. În conformitate cu obligațiile care îi revin în temeiul dreptului internațional, Afganistanul își reafirmă angajamentul de a-i readmite pe cetățenii săi care au intrat în mod nereglementar în UE ori se află în situație de ședere nereglementară pe teritoriul UE, după examinarea corespunzătoare a fiecărui caz în parte de către statele membre ale UE.
3. Resortisanții afgani care se dovedesc a nu avea niciun temei legal de a rămâne într-un stat membru al UE, ale căror nevoi de protecție sau motive umanitare imperative, dacă au existat, au fost analizate în conformitate cu legislația aplicabilă și care au primit o decizie executorie să părăsească acel stat membru, pot opta să se întoarcă în mod voluntar. Ambele părți sunt de acord că această opțiune este modalitatea preferată de organizare a returnării resortisanților afgani.

Resortisanții afgani care aleg să nu se conformeze unei astfel de decizii a unui stat membru al UE în mod voluntar vor fi returnați în Afganistan, după epuizarea procedurilor administrative și judiciare cu efecte suspensive.

Statele membre ale UE analizează posibilitatea de a acorda o perioadă de timp adecvată pentru returnare, în condițiile prevăzute în dispozițiile legislative aplicabile, ținând seama de circumstanțele specifice fiecărui caz în parte.

4. Înainte de returnarea resortisanților afgani, UE va acorda atenția cuvenită aspectelor umanitare, în conformitate cu dreptul internațional, în special în cazul minorilor neînsoțiți, al persoanelor în vârstă, al femeilor celibatate și al femeilor care sunt cap de familie. Se va respecta unitatea familială, precum și principiul nereturnării, inclusiv în cazul persoanelor grav bolnave. Măsurile specifice adoptate vor garanta că astfel de grupuri vulnerabile beneficiază de protecție adecvată, de asistență și de îngrijire pe parcursul întregului proces.
5. Un minor neînsoțit nu poate fi returnat decât dacă este returnat unui membru al familiei sale, unui tutore desemnat sau unor centre de primire adecvate din Afganistan. Se acordă întotdeauna atenția cuvenită interesului superior al copilului.

În sensul prezentei declarații:

- pentru a evalua noțiunea de unitate familială, o „unitate familială” este formată din părinți cu copii minori cu vârsta sub 18 ani;
- „persoane grav bolnave” sunt persoanele care suferă de o boală foarte gravă care nu poate fi tratată în Afganistan.

6. Pe baza prezentei declarații politice, UE și Guvernul Afganistanului vor coopera îndeaproape pentru a facilita și a asigura o gestionare mai eficace a presiunilor exercitate de migrație.
7. În cadrul prezentei declarații politice, ambele părți și-au luat, de asemenea, angajamentul de a îmbunătăți în continuare cooperarea privind măsurile însoțitoare pentru dezvoltare, în scopul de a contribui la o structură instituțională mai durabilă în Afganistan și la un proces mai eficace de punere în aplicare, care să sprijine reintegrarea durabilă a afganilor returnați.

### **Partea a II-a: facilitarea procesului de returnare**

1. Pentru a facilita procesul de returnare, UE se va asigura că fiecare afgan care se întoarce în Afganistan în mod voluntar sau nevoluntar, în conformitate cu dreptul UE și cu dreptul internațional, deține un document de călătorie valabil recunoscut, cum ar fi un pașaport afgan, un document de călătorie afgan sau documentul european standard de călătorie pentru returnare <sup>2</sup>.
2. Atunci când resortisantul afgan care urmează a fi returnat nu are pașaport valabil, autoritatea afgană competentă va asigura efectuarea unui proces de verificare și eliberarea unui pașaport sau a unui document de călătorie în cel mult patru săptămâni de la cererea înaintată de statul membru al UE.

În cazul în care statul membru al UE deține dovezi privind cetățenia afgană a persoanei care urmează să fie returnată, autoritățile afgane vor depune toate eforturile pentru a verifica dovezile și a elibera un pașaport sau un document de călătorie în termen de două săptămâni.

În cazul în care documentul de călătorie nu a fost eliberat în acest termen, statul membru poate elibera documentul european standard de călătorie pentru returnare.

---

<sup>2</sup> Documentul european standard de călătorie pentru returnarea resortisanților țărilor terțe (Recomandarea Consiliului din 30 noiembrie 1994).

3. Pentru a facilita returnarea și readmisia resortisanților afgani, statele membre ale UE pot utiliza zborurile regulate sau neregulate către aeroportul din Kabul (în facilitățile desemnate existente) și către oricare alte aeroporturi afgane specificate, astfel cum s-a convenit între părți, inclusiv zborurile comune, organizate și coordonate de Frontex, pentru returnarea resortisanților afgani din mai multe state membre ale UE. Toate statele membre ale UE pot participa la operațiuni comune de returnare prin zboruri neregulate. Zborurile comune de returnare se vor efectua în cadrul delimitat de prezenta declarație.
4. În cazul zborurilor neregulate, statele membre ale UE vor furniza date privind zborurile (cu un număr maxim de 50 de persoane returnate pe zbor, număr care poate fi mărit de comun acord cu Guvernul Afganistanului) și informații cu caracter personal ale persoanelor returnate în cauză, în conformitate cu normele aplicabile privind protecția datelor cu caracter personal, cu trei săptămâni înainte de data returnării lor. Este posibil ca statele membre ale UE să fie nevoite să facă suprarezervări pentru alte persoane din grupul persoanelor care urmează să fie returnate, dar fără să se depășească numărul maxim precizat anterior. Statele membre ale UE și Frontex își vor coordona zborurile neregulate cu autoritățile afgane pentru a asigura o gestionare ordonată a returnărilor, astfel încât numărul maxim de persoane care fac obiectul returnării nevoluntare să fie limitat la 500 pe lună, număr care poate fi mărit după consultări prealabile. Acest plafon se aplică tuturor persoanelor care fac obiectul returnării nevoluntare, indiferent dacă au fost repatriate pe baza unui acord bilateral sau a Declarației comune. Toți afganii returnați vor fi readmiși la sosire.

5. Atunci când călătoresc în Afganistan, personalul UE de escortă și alte categorii de personal însoțitor nu vor trebui să dețină o viză afgană valabilă decât dacă trebuie să intre pe teritoriul Afganistanului. În astfel de cazuri, misiunile afgane vor elibera, în termen de 5 zile lucrătoare, vize cu intrări multiple cu valabilitate de un an, care vor fi gratuite pentru titularii de pașapoarte de serviciu. Statele membre ale UE vor lua măsuri adecvate cu privire la procesul de returnare a femeilor, inclusiv furnizarea de echipe de escortă alcătuite din femei. Personalul de escortă va fi instruit în mod special și va acționa în conformitate cu standardele UE <sup>3</sup>.
6. Statele membre ale UE se vor asigura că orice persoană readmisă de Afganistan care, ulterior, se dovedește că nu este resortisant afgan, este preluată de statul membru al UE în cauză sau este transferată în țara sa de origine de către statul membru al UE în cauză.

### **Partea a III-a: informarea și sensibilizarea**

1. UE, statele sale membre și Guvernul Afganistanului cooperează îndeaproape, dacă este necesar și cu sprijinul organizațiilor neguvernamentale și interguvernamentale relevante, pentru a se asigura că resortisanților afgani prezenți în UE li se furnizează informații obiective și precise în ceea ce privește returnarea și reintegrarea acestora în Afganistan, astfel încât deciziile de returnare să poată fi luate în deplină cunoștință de cauză. În acest scop, UE și statele sale membre, împreună cu organizațiile interguvernamentale sau neguvernamentale relevante, vor desfășura campanii de informare destinate comunităților afgane din UE.

---

<sup>3</sup> Decizia 2004/573/CE a Consiliului din 29 aprilie 2004 privind organizarea de zboruri comune pentru expulzarea de pe teritoriul a două sau mai multe state membre a resortisanților țărilor terțe care fac obiectul măsurilor individuale de expulzare.

2. Pentru a preveni continuarea migrației neregulamentare provenind din Afganistan și pentru a crea condiții care să favorizeze reintegrarea durabilă a afganilor returnați, Guvernul Afganistanului va lua măsurile necesare, inclusiv prin campanii de informare și sensibilizare menite să sensibilizeze populația cu privire la pericolele migrației neregulamentare. UE intenționează să contribuie la finanțarea unor astfel de campanii de informare.

#### **Partea a IV-a: programele de returnare și asistența pentru reintegrare**

1. În ceea ce privește programele de returnare, UE intenționează să acopere toate costurile de călătorie, inclusiv costurile administrative și cele pentru bagaje, în conformitate cu standardele internaționale privind încărcarea aeronavelor, pentru returnarea afganilor până la destinația finală din Afganistan.
2. Pentru a facilita reintegrarea durabilă, UE dezvoltă și finanțează programe de sprijin pentru resortisanții afgani returnați în Afganistan și comunitățile lor gazdă. La elaborarea și punerea în aplicare a programelor de reintegrare se va acorda o atenție specială nevoilor copiilor, ale femeilor și ale persoanelor returnate aflate în situații vulnerabile.
3. Asistența pentru reintegrare acordată persoanelor returnate va completa cooperarea globală pentru dezvoltare dintre Afganistan și UE și va fi strâns coordonată cu aceasta. Ambele părți își mențin angajamentul deplin față de principiile eficienței ajutorului, sporind sinergiile dintre diferitele intervenții, axându-se în special pe sistemele și capacitățile de punere în aplicare la nivel național, valorificând legătura dintre domeniul umanitar și cel al dezvoltării și mobilizând resurse atât la nivel bilateral, cât și la nivel regional.

4. Asistența UE pentru reintegrarea durabilă a persoanelor returnate va fi pusă în aplicare în conformitate cu Cadrul național revizuit pentru pace și dezvoltare al Afganistanului, în special în ceea ce privește promovarea guvernantei locale și furnizarea de servicii de bază grupurilor de populație afectate, elemente consacrate și în obiectivele de dezvoltare durabilă.
5. Pentru a facilita restabilirea mijloacelor de subzistență ale persoanelor returnate în Afganistan, UE intenționează să sprijine, într-un cadru coerent, eforturile de reintegrare durabilă care abordează nevoile persoanelor returnate și ale comunităților-gazdă ale acestora și care consolidează capacitățile instituționale ale instituțiilor guvernamentale responsabile. Aceste măsuri vor fi elaborate în comun și pe baza domeniilor de intervenție stabilite de comun acord, în conformitate cu programele naționale prioritare ale guvernului, în cadrul pregătirii programelor indicative naționale și multinaționale pentru Afganistan aferente perioadei 2021-2027.

#### **Partea a V-a: combaterea introducerii ilegale de migranți și a traficului de persoane**

1. UE își va spori eforturile pentru a sprijini Guvernul Afganistanului să prevină și să combată traficul de persoane și introducerea ilegală de migranți. Această asistență include consolidarea capacităților autorităților de aplicare a legii, precum și un sprijin specific pentru elaborarea și aplicarea unei legislații eficace privind introducerea ilegală de migranți.
2. UE și Afganistan vor elabora în comun propuneri concrete, în paralel cu începerea cooperării în temeiul prezentei declarații.

### **Partea a VI-a: grupul de lucru comun**

Un grup de lucru comun se va reuni periodic, dacă este posibil o dată la șase luni sau cel puțin o dată pe an, pentru a facilita aplicarea prezentei declarații, fără a aduce atingere posibilității de a convoca reuniuni în termen scurt, la cererea Afganistanului sau a UE, pentru a discuta orice aspecte care apar. Grupul de lucru respectiv:

- a) va monitoriza aplicarea prezentei declarații;
- b) va discuta noi modalități pentru a facilita cooperarea și a permite o gestionare ordonată a fluxurilor de returnare;
- c) va recomanda modificări ale prezentei declarații, dacă acest lucru este necesar.

### **Partea a VII-a: schimbul de documente**

UE și Afganistan își declară intenția de a-și transmite următoarele documente:

- a) lista personalului diplomatic și consular aflat pe teritoriul părții solicitante, în scopul emiterii documentelor de călătorie;
- b) o listă a aeroporturilor care ar fi de preferat să fie utilizate pentru operațiunile de returnare;
- c) toate informațiile menite să faciliteze comunicarea și punerea eficace în aplicare a prezentei declarații precum și
- d) o listă a documentelor care să fie considerate drept dovadă a cetățeniei.

### **Partea a VIII-a: începerea cooperării**

Prezenta declarație este semnată în limbile engleză și dari; ambele texte sunt valabile în egală măsură.

Cooperarea va începe la data semnării prezentei declarații. Declarația asigură cadrul de cooperare pentru o perioadă nedeterminată. În fiecare an, la data la care a fost semnată prezenta declarație și după consultarea prealabilă a grupului de lucru comun, fiecare parte la prezenta declarație îi poate notifica celeilalte părți intenția sa de a pune capăt cooperării, caz în care cooperarea pe baza prezentei declarații va înceta după trei (3) luni.

### **Partea IX: schimbul de opinii**

În cazul unor diferențe privind interpretarea și, prin urmare, privind înțelegerea prezentei declarații ori a cooperării bazate pe aceasta, ar trebui găsită o soluție reciproc acceptabilă pe baza versiunii în limba engleză, în cadrul grupului de lucru comun.

## Partea X: relația cu înțelegerile bilaterale

Statele membre care au încheiat înțelegeri bilaterale cu Afganistanul ar trebui să urmeze procedurile prevăzute în acestea, fără a aduce atingere posibilității ca toate statele membre să participe la operațiunile comune de returnare coordonate de Frontex. Pentru aceste operațiuni comune de returnare, cererile de permise de debarcare ar trebui să fie tratate de către delegația UE.

Prezenta declarație comună privind cooperarea în materie de migrație a fost semnată la [locul], la [data].

Pentru Uniunea Europeană

Pentru Guvernul

Republicii Islamice Afganistan

Nume

Nume

(Titlu/funcție)

(Titlu/funcție)

---